

15:16-19 Shemuel Tries Again (continued)

1. Radak to Shemuel I 15:20

זה אשר אמר שאול היה הפסק לדברי שמואל, כי עדיין לא השלים דבריו ולא אמר לו עדיין מה שדבר אליו ד' הלילה... כשאמר לו שמואל "ולמה לא שמעת" הפסיק שאול את דבריו ואמר "אשר שמעת" ... וחוזר למה שאמר שאול תחילה "הקימותי את דבר ד'" אמר עוד "אמת אמרתי כי הקימותי את דבר ד' אשר שמעתי בקול ד' ואלך בדרך אשר שלחני."

What Shaul said interrupted Shemuel's words, for he had not yet finished speaking, and he had not yet told him what Hashem had told him on the previous night... When Shemuel said to him, "Why didn't you listen," Shaul interrupted his words, saying, "For I did listen"... Returning to what Shaul had said at first, "I have fulfilled Gd's word," he added, "It's true, I said I fulfilled the word of Gd, for I did listen to the word of Gd, and I went along the path on which He sent me."

15:20-21 Shaul's second defense

2. Radak to Shemuel I 15:20

ואביא את אגג - כלומר אם לא המיתיו עם האחרים לא שלחתי לנפשו כי הנה הביאותיו ויומת:

"And I brought Agag" – Meaning: Even though I didn't kill him with the others, I did not set him free. I have brought him, and he will die.

3. Abarbanel to Shemuel I 15:20

איך תאמר "ולמה לא שמעת בקול ד'" כי הנה אני שמעתי בקול ד', והצווי לא היה בעצם וראשונה כי אם על עמלק ועמו לא על הבעל חי, כי עמלק היה החוטא והוא אשר בא להלחם בישראל לא הצאן והבקר.

How can you say, "Why didn't you listen to Gd's voice?" I listened to Gd's voice, and the command was only, essentially and from the start, for Amalek and his nation, and not on the animals. For Amalek was the sinner, and he was the one who came to battle Israel – not the sheep and cattle.

15:22-23 Shemuel finishes his thought: You're done

4. Ralbag to Shemuel I 15:22

העולות והזבחים יבאו על החטאים כמו שהתבאר בתורה. ולזה הוא מבואר כי הוא יותר טוב שישמר אדם מהחטא ולא יצטרך לאלו הקרבנות: The burnt offerings and sacrifices come for sin, as is explained in the Torah. Therefore it is clarified [here] that it would be better to avoid sin, and not need these korbanot.

5. Rambam, Moreh haNevuchim 3:32

Many prophetic books contain rebukes of people for their great efforts and attachment to bringing offerings... Samuel said, "Does Gd want offerings as He wants people to listen to the Divine Voice?" Isaiah said, "Why would I want your masses of offerings?" Jeremiah said, "I did not speak to your ancestors and I did not command them, on the day I took them out of Egypt, regarding offerings. I instructed them this: Listen to My voice and I will be your Gd and you will be My nation..." The primary intent is for you to perceive Me and not serve others, and I will be your Gd and you will be My nation. This was the goal of the command to bring offerings and focus upon the House... and you came and cancelled the ends and attached yourselves to the means.

6. Malbim to Yeshayahu 1:11

והנרצה בקרבנות אלה, שאחר שצוה להם לעלות לעיר הקדש ג"פ בשנה, ללמוד שם יראת ד' ודרכיו מפי הכהנים והנביאים, כמ"ש (דברים יד, כג) למען תלמד ליראה את ד' אלקיך...

What is desired in these offerings is that Gd commanded to bring them up to the sacred city thrice each year in order to learn to revere Gd and His ways there, from the kohanim and prophets, as Devarim 14:23 says, "So that you will learn to revere Hashem your Gd, etc."

7. Midrash, Mechilta d'Rabbi Yishmael, Parshat Yitro, Masechta d'Amalek 2

שלשה דברים נתנו על תנאי, ארץ ישראל ובית המקדש ומלכות בית דוד, חוץ מספר תורה ובריתו של אהרן שלא נתנו על תנאי... ובית המקדש מנין, שנ' (מ"א ו יב) "והבית הזה אשר אתה בונה אם תלך בחקתי ואת משפטי תעשה ושמרת את כל מצותי ללכת בהם והקימותי את בריתי אתך אשר דברתי אל דוד אביך וגו'", ואם לאו (שם ט ח) "הבית הזה יהיה עֲלִיוֹן, כֹּל עֲבַר עָלָיו יִשָּׂם וְשָׂרָק."

Three things were given conditionally: Israel, the Beit haMikdash and the Davidic monarchy – excluding the Sefer Torah and the covenant of Aharon, which were not given conditionally... How do we know about the Beit haMikdash? As it says, "And this house you are building – if you follow My laws and practice My statutes and guard My mitzvot to walk in them, and I will uphold My covenant, that I stated to your father David, with you, etc." And if not, "This house, which shall be the highest – all who pass it will be stunned and will whistle."

8. Radak to Shemuel I 15:23

כמו שחטא קסם הוא חטאה גדולה כי הוא מסיר בטחונו מהקב"ה ונותן בטחונו בקסם כן הוא חטאת גדולה חטאת מרי... כי אחרי שעבר על מצותו הרי הוא כופר בו ומסיר בטחונו ממנו...

As the sin of sorcery is a great sin, removing one's faith from Gd and putting it into sorcery, so the sin of rebellion is a great sin... For having violated His command, he denies Gd and removes his faith from Him...

9. Abarbanel to Shemuel I 15:23

החטא והפשע אשר היה בקסם אינו מפאת עצמו, כי טוב הוא לאדם שידבק דמיונו בנבדלים ויתבודד לדעת מה יהיה באחרית הימים ואין הקסם זולת זה, ואמרו חכמינו ז"ל (אבות ב:ח) אי זהו חכם הרואה את הנולד, אבל חטאת הקסם הוא המרי, רוצה לומר שהאדם כשהוא קוסם קסמים ממרה את פי ד'...

The error and rebellion in sorcery is not inherent, for it would be good for a person to focus on that which is apart, and contemplate what will be in the future, which is what sorcery is all about. And our sages said, "Who is wise? One who sees what will happen." But the sin of sorcery is rebellion, meaning that one who engages in sorcery rebels against Gd's word...

10. Yirmiyahu 2:35

...הִנְנִי נִשְׁפָּט אוֹתְךָ עַל אֲמַרְךָ לֹא חָטָאתִי:

I will punish you for saying, "I have not sinned."

11. Talmud, Yoma 22b

אמר רב הונא כמה לא חלי ולא מרגיש גברא דמריה סייעיה שאול באחת ועלתה לו, דוד בשתים ולא עלתה לו. שאול באחת מאי היא? מעשה דאגג. והא איכא מעשה דנוב עיר הכהנים! אמעשה דאגג כתיב "נחמתי כי המלכתי את שאול למלך."

Rav Huna said: How insensitive people are to how their Master helps them! Shaul [sinned] once and it harmed him, David twice and it did not harm him. What was Shaul's one time? The event with Agag. But there was Nov, City of the Kohanim! Regarding Agag it says, "I regret crowning Shaul as king."

12. Tosafot Yeshanim to Yoma 22b

ואומר רבי דאז לא הפסיד המלוכה לגמרי שאז לא היה בדעת הקב"ה להעבירה אלא ממנו ולא מבניו אבל במעשה דאגג ניחם אפילו מבניו:

13. Radak to Shemuel I 15:28

ואף על פי שאמר לו זה בגלגל כשהעלה העולה "ממלכתך לא תקום" ועתה אמר לו "היום", אפשר שהחטא ההוא היה נמחל לו ע"י תשובה ומעשים טובים, וכיון ששנה בחטא אמר לו היום נקרעה הממלכה ממך.

ויש לפרש עוד כי בחטא הראשון אמר לו "ממלכתך לא תקום" כלומר שלא תתקיים לו ולבניו אחריו, אבל אפשר כי הוא יאריך ימים במלכותו...

15:24-26 Partial concession from Shaul, and Shemuel is not impressed

14. Abarbanel to Shemuel I 15:24, 15:26

ובמה שאמר "את פי ד' ואת דבריך" יורה ששאול חשד שהיה שמואל מחמיר בדבר מעצמו, ושלא עבר באמת על פי ד' כי אם כפי דברי שמואל, אבל שכונת ד' כבר נתקיימה במה שעשה... ואמר שגם זה לא עשאו כי אם אנוס ורחמנא פטרי...

ושמואל לא ישרה בעיניו אותה תשובה, ואמר "לא אשוב עמך כי מאסת את דבר ד' וגו'", ויורה שנתמלא חמה על דבריו, רוצה לומר חשבת שהיה החטא כפי דברי ולא כפי דברי ד' בהחלט, וחשדת אותי שלא הבנתי הכוונה האלקית או שהוספתי בה דברים, על כן לא אשוב עמך להשתחוות לד', לפי שאין הדבר כמו שחשבת כי אתה מאסת את דבר ד' בהחלט...

15. Malbim to Shemuel I 15:26

אין התנצלות הזו מועיל מאומה, ולא תועיל אצל מלך ישראל שמלכותו מן השמים ואין ראוי שיגור ויפחד מן העם...